

- Trombose. Afhankelijk van uw leeftijd krijgt u bloedverdunnende medicijnen voorgeschreven om de kans hierop te beperken.
- Kalkafzetting waardoor de beweeglijkheid van het gewricht verminderd.
- Pijn in de lies.
- Loslating van de prothese na langere tijd. De prothese kan dan eventueel worden vervangen. Voornamelijk oudere mensen kunnen door de acute opname en de operatie tijdelijk "verward" raken. In de meeste gevallen herstelt dit zich na verloop van tijd weer vanzelf.

Weer naar huis

Omdat een heupbreuk altijd onaangekondigd komt, zullen tijdens de opname veel zaken voor de thuis/woonopvang in korte tijd geregeld moeten worden. Omdat iedere individuele situatie anders is, geven we hier alleen enkele algemene tips. De verpleegkundige zal met u de specifieke aandachtspunten bespreken.

Algemene adviezen:

- Zorg voor extra handgrepen bij het toilet, bad of douche. Haal losliggende vloerkleedjes weg.
- Zorg voor een (tijdelijke) verhoging van uw bed en toilet.
- Na de operatie is het vaak (enige tijd) nodig met krukken, een rekje of rollator te lopen. Zorg dat u deze voor het ontslag in huis heeft. Deze hulpmiddelen zijn o.a. te verkrijgen bij de Thuiszorgwinkel.

Het is aan te bevelen dat u tijdens de opname zelf al nadenkt over mantelzorg en zaken die u zelf al kunt regelen b.v. maaltijdvoorziening, boodschappen laten doen, hulpmiddelen of persoonsalarmering.

Heeft u meer hulp nodig, dan wordt de transferverpleegkundige ingeschakeld.

De transferverpleegkundige bespreekt met u wat u aan zorg nodig heeft en welke mogelijkheden er zijn binnen de huidige regel- en wetgeving van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). (zie folder Transferverpleegkundige).

Leven met een prothese

Levensduur en controle.

Een kunstgewricht is kwetsbaar. De levensduur wordt in het algemeen beperkt doordat de prothese los gaat zitten of door slijtage van de heupkom. De kans hierop is wisselend.

Voor het ontslag wordt een controleafspraak op de polikliniek gemaakt.

Infectiekans.

Als drager van een heupprothese heeft u een verhoogde kans op infectie van de prothese, ook in de toekomst. U moet altijd zelf uw huisarts, tandarts of specialist van te voren inlichten als u een medische behandeling of onderzoek moet ondergaan. Toon hen dan het kaartje dat u na de operatie van ons meekrijgt. Om het kunstgewricht te beschermen moet u bij het trekken van tanden/kiezen, bij verwondingen, bij operaties of inwendige onderzoeken tijdelijk antibiotica krijgen. Herinner uw pedicure er elke keer aan dat zij geen wondjes mag maken.

Heeft u nog vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Stel ze gerust aan de arts of de verpleging op de afdeling.

Uw operatie gegevens worden geregistreerd in de Landelijke Registratie Orthopedische Implantaten. Indien u hier bezwaar tegen heeft kunt u dit kenbaar maken aan uw behandelend specialist.

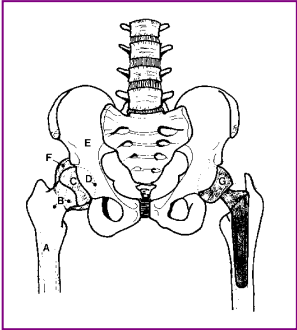
Een halve kunstheup

Poli Chirurgie
Route 10

Poli Orthopedie
Route 16

U wordt binnenkort geopereerd in verband met een gebroken heup. Tijdens de operatie wordt de helft van het heupgewricht vervangen door een kunstgewricht, de zogenaamde kophalsprothese. Deze folder kan u en uw familieleden helpen zich goed op de operatie en de erop volgende periode voor te bereiden.

De bouw van het heupgewricht

normale situatie   halve kunstheup

Bovenaan het bovenbeen (A) zit de heuphals (B) met daarop de heupkop (C). Deze vormt samen met de heupkom (D) het heupgewricht. De heupkom bevindt zich in het bekken (E). Rondom het heupgewricht zit het heupkapsel (F).

Op oudere leeftijd vindt de aanvoer van bloed naar de heupkop alleen plaats vanuit het kapsel. Bij verscheuring van het kapsel wordt deze bloedaanvoer onderbroken.

Welke behandelingen zijn mogelijk?

Door bijvoorbeeld een val kan de heup breken. Meestal is dit op de overgang tussen bovenbeen en hals, maar ook wel eens tussen de hals en kop. De beste behandeling is afhankelijk van de plaats van de breuk en de botkwaliteit (osteoporose). Het kan dus zijn dat twee mensen met een gebroken heup een andere behandeling krijgen.

Indien bij oudere mensen een heupbreuk tussen hals en kop optreedt waarbij de kop niet verplaatst is, zal de bloedvoorziening naar de heupkop soms nog intact zijn. De specialist kan dan eerst afwachten of natuurlijk herstel van de breuk optreedt. Indien de heupkop (alsnog) verplaatst is, zal de bloedvoorziening naar de heupkop onderbroken worden. Er is geen aanvoer meer van voedingsstoffen naar de kop, zodat deze zal afsterven. Er is dan een operatieve vervanging van de heupkop en hals noodzakelijk. Indien er geen overmatige slijtage aan de kom bestaat is het niet nodig om ook de kom te vervangen. Men spreekt dan van een halve heupprothese of kophalsprothese.

Hoe verloopt de operatie?

De operatie kan plaatsvinden onder algehele anesthesie (narcose) of met een ruggenprik waarbij alleen het onderlichaam is verdoofd. Dit laatste kan worden gecombineerd met een slaapmiddel waardoor u weinig of niets van de operatie merkt. De anesthesioloog, dit is de arts die tijdens de ingreep voor de verdoving zorgt, zal met u bespreken welke vorm van verdoving voor u het beste is.

Tijdens de operatie wordt het beschadigde heupdeel vervangen door een metalen kunstgewricht. Hiervoor wordt de afgebroken heupkop en de heuphals verwijderd. Om bij het gewricht te komen wordt op de zijkant van het bovenbeen en de bil een snede van ongeveer 25 cm gemaakt. Hierna wordt het heupkapsel opengesneden. In het bovenbeen wordt een metalen pen geplaatst waarop de nieuwe kop (G) is bevestigd. De heuppen wordt in het bovenbeen vastgelijmd (gecementeerd). Als de nieuwe kop weer in de kom is geplaatst wordt het kapsel weer gesloten. Hierna worden de spieren en de operatiewond gehecht.

Tegen eventuele bloedingstoringen wordt een stevig verband om de heup aangebracht.

Na de operatie

De eerste vier dagen na de operatie blijft u in bed. Daarna leert de fysiotherapeut u weer te lopen. Eerst gebeurt dit in een loopbrug, later met krukken of een rekje. Ook leert u hoe u het beste in en uit bed kunt stappen, kunt gaan zitten, kunt opstaan en kunt traplopen.

Het geopereerde been wordt vastgelegd. Dit dient om ontwrichting te voorkomen. De eerste 3 maanden mag u alleen op de rug slapen met een kussen tussen de benen.

De ziekenhuisopname duurt circa twee weken. Afhankelijk van uw algemene geestelijke en lichamelijke gesteldheid vindt soms aansluitend nog (enige tijd) een opname plaats op een speciale verpleeg- en/of revalidatieafdeling. Dit wordt vooraf met u en/of uw familie besproken. Enkele maanden na de operatie kunnen de meeste mensen weer net zo lopen als vroeger.

Mogelijke complicaties?

Ondanks de zorg die besteed wordt aan de operatie, kunnen onderstaande complicaties optreden:

- Infectie van de heupprothese of het gebied er omheen.
- Ontwrichting (luxatie) van de kunstheup.
- Nabloeding, waarvoor soms een extra operatie nodig kan zijn.
- Beenlengteverschil. Hiervoor kan een kleine hakverhoging in de schoen nodig zijn.
- Tintelingen of krachtsverlies in het been door overrekking van de zenuw. Dit is meestal van tijdelijke aard.